

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejema:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tiskovništvo: Kraljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan sveder izvedenosti nedelje in praznika.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Kardina tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto 13—
pol leta 6-50
četrt leta 2-30
na mesec

za Nemčijo:

celo leto K 24—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo: Kraljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 33.

„Slovanska Enota.“

Dunaj, 19. januarja.

Z veliko pozornostjo sledijo politični krogi popolnoma nenadni akciji, ki se je uveljavila za reorganizacijo „Slov. Enot“. Se pred kratkimi dnevi ni bilo človeka, ki bi se bil upal verovati, da bi mogla nekdanja opozicijska organizacija znova oživeti. Dr. Krekove besede v „Slovenskem klubu“, da je „Enota“ pokopana in da naj si klerikaleci za naprej ohranijo popolno neodvisnost od Čehov in drugih slovanskih klubov, so sicer jako neprijetno dirnile, mestoma vzbudile tudi ogorčenje — toda nikdo se ni upal trditi, da bi bila ta konstelacija laž . . .

Da razumemo nagli preobrat v naziranjih slovanskih strank na „Slovansko Enot“, si je treba poklicati v spomin dogodke zadnjih dni. Sprva se je zdelo, da nemški „Nationalverband“ res izvede svoje grožnje proti novemu kabinetu — takrat je bilo stališče slovanskih strank rezervirano — umerjeno po principu uporabljenja ugodne situacije. Odpad nemških nacionalcev od Bienenhertha bi bil hipoma premenil položaj v Slovanom jako ugodnem smislu. V teh dveh pozornih opazovanju kako se razvije situacija je stalo vprašanje „Slovanske Enot“ popolnoma v ozadju. Kakor hitro pa je postalo gotovo, da nemški nacionalci nikakor ne zapuste „svojega“ ministrstva, kakor hitro je iz tega sledilo, da ostane tudi tendenca vladnega sistema nespremenjena, se je pozornost zlasti Čehov zopet v polni meri obrnila na nujno organiziranje opozicijskih sil v svrhu doslednega če tudi morda ne preostrega boja proti vladi. Nepričakovani sklep popolnomske parlamentarne komisije „Enotnega češkega kluba“, da naj se znova začne pogajanja radi reorganizacije „Slov. Enot“ ima torej stvarno zgodovinsko podlago in si ga je obenem razlagati psihološko kot odgovor na vse one trditve, ki so (ne ravno neutemeljene) vedele povedati, da „Enota“ ni več. Sklep čeških poslancev pa vsebuje še posebno ostrino za naše klerikalece, ki so se ravno pripravljali s polnimi jadrmi zapluti v vladno pristanišče.

Bilo je zanimivo opazovati vtisk, ki ga je ta sklep napravil na „Slovenski klub“, kjer je bilo že vse pripravljeno, da se sprejmejo Krekovi predlogi. Po sklepu češke parlamentarne komisije bi bilo od klerikalcev

nameravano postopanje preeklatantno rušenje slovanske solidarnosti in prenehanje taktično sredstvo. Zato so zvečer tudi klerikaleci naložili svoji parlamentarni komisiji, da „premišljuje“ in se pogaja o nadaljni taktiki „Slovenskega kluba“, upoštevajoč potrebo ožjih stikov s Čehi.

Danes popoldne so se pričela posvetovanja med Čehi in Jugoslavo in na podlagi onega statuta, o katerem smo poročali že pred božičem.

V trenutku se ne da reči, kakšen uspeh bodo ta pogajanja imela. Bilo bi v interesu slovanske politike, da se posreči dognati platformo, na kateri bi se v velikih skupnih vprašanjih mogli združevati Čehi in Jugoslavo in k skupnemu in tim uspešnejšemu nastopu.

Škandal z Belih vod končan.

V Celju, 16. januarja.

Da kratko ponovimo obsodbo, s katero se je končal škandal v fari Belevode pri Šostanju pred celjskim okrožnim sodiščem. Župnik Anton Sorn, 40 let star, rojen na Ostrožnem št. 26 pri Celju, je obsojen zaradi zločina proti pravosti in prestopka proti javni pravosti na 1 leto težke ječe; obsojen so nadalje njegove žrtve zaradi zločina proti pravosti (§ 129, b) Luka Terče, 35 let star, oženjen delavec, stannjoč sedaj v Sp. Hudinji št. 26 na 3 mesece težke ječe, Franc Berložnik, 33 let star, oženjen delavec v Belih vodah, na 4 mesece težke ječe, Franc Kotnik, kmečki sin na Belih vodah, neoznjen, na 3 mesece težke ječe in brata Luka in Anton Hriberšek, eden 25, drugi 22 let stara, kmečka sina z Belih vod, na 2 mesece težke ječe. Eden kmečki fant, ki je bil tudi obtožen, je bil oproščen. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Bayer. Ogavnih podrobnosti o občevarju župnika z zapeljanimi njegovimi ovčicami ne moremo z ozirom na javno pravost priobčiti.

Dalo bi se istinito mnogo pisati o pravostnem čutu spodnjestajerske duhovščine v splošnem in tega obsojenega župnika posebej; dalo bi se delati po klerikalnih vzgledih hudobno dovlepi o vzgoji naše duhovščine v bogoslovju in uspehih marljivega čitanja vspodbudnih spisov sv. Alfonza Liguorija ter divernih brošur, katere je spisal in poslal med slovensko duhovščino v interesu temeljitej-

šega pastirovanja škof Anton Bonaventura. Ako bi se dogodil v naših vrstah tak obžalovanje vreden slučaj, bi klerikaleci nedvomno pisali in slovenski pontifex maximus bi označil v ljubljanskem „Unionu“ strmečim devicam, da so vsi slovenski liberalci perverzni in skrajno škodljivi slovenskemu narodu.

Škandal pa imenujemo to svinjarijo na Belih vodah za to, ker se je godila nedvomno dalje časa in vendar ni posegla niti duhovska niti šolska oblast v to sršeno gnezdo. Ta v svoje moške ovčice na Belih vodah zaljubljeni župnik Anton Sorn je bil namreč tudi učitelj na tamošnji pomožni šoli. Dočim zasledujejo šolske oblasti posvetnega učitelja do skrajnosti in posezajo za inkvizitorsko natančnostjo v celo njegovo zasebno življenje, se ni brigal nihče za življenje in delovanje tega prečudnega „učitelja“ v šoli na Belih vodah. Čuli smo celo, da ga je pristojni šolski nadzornik imenoval „izbornega pedagoga“!

Cudno in prečudno je tudi postopanje duhovskih oblasti. Nek napreden kmet iz belovodske fari nam je zatrijal, da so šle že pred poldrugim letom, ob času občinskih volitev, v katerih je Sorn komandiral faranom, da so izvolili v občinski odbor same klerikalece, pritožbe proti župniku na mariborski konzistorij. Ta ali pritožbo oficijelno ni vzel na znanje, ali pa ni hotel ničesar storiti, če je naša informacija o pritožbah resnična. Na vsak način pa dokazuje ali dogodek, kako pomanjkljivo so vizitacije in nadzorovanja naših župnikov in kako malo se cerkvene oblasti brigajo za mnene faranov o duhovščini. Dasiravno se šulijo za demokrate, kaže baš cerkev v najlepši luči, kakšen je ta v političnem življenju njenih ljudi demokratizem višje in visoke duhovščine.

Priporočamo prav toplo gospodu škofu Napotniku, naj malo povpraša tudi farane, kako in kaj je z našo duhovščino in njenim ne vedno plodonosnim delovanjem. In zvedel bo prezanjivne historije na pr. iz Zalca, Gornjega grada, Sv. Barbare in Nove cerkve v Haložah, iz Trbovelj, St. Jurja ob Juž. žel., Smarja in tako naprej, kdo bi našel vse kraje in imena! Zvedel bo naš škof take historije, slišal o toliki nezadovoljnosti in javnem pohujšanju, da se bo za glavo prijel in takoj razposlal svojim župnikom rezke opomine, da imajo misliti v prvi vrsti na svoj poklic in da nimajo izrabljati svojih po-

večini še pobožnih ovčic za zadoščanje svojih, mesenih, denarnih ali političnih strasti.

Politična kronika.

V bančnem odseku so razven dr. Kramarja tudi drugi češki člani Choe in Šramek zahtevali, naj se upoštevajo tudi pravice Slovanov pri sestavi upravnega sveta in sploh poslovanja banke. Bivši finančni minister dr. Bilinski je rekel, da se v principu ne more ugovarjati zahtevi Slovanov, da bi bili primerno zastopani v generalnem svetu banke, vendar se pa iz tega vprašanja ne sme delati politikuma. Posl. Prade je pa direktno izjavil, da je zahteva Čehov po primernem zastopstvu v generalnem svetu nesporniva. Bajce ima par nemških hranilnic več delnic, nego vsi češki delničarji. Pač bi se pa Čehom lahko ugodilo, če bi se dogovorili z zastopniki nemških hranilnic. Ta dogovor pa tvori tudi del spravnih pogajanj političnih strank na Češkem. Tudi dvorni svetnik Kuran da se je izrekel zoper zahtevo Čehov.

V pododseku za socijalno zavarovanje so večeraj diskutirali o vprašanju zavarovanja samostojnih in nesamostojnih za starost in invaliditeto. Posebnemu odboru pododseka se je naročilo, izdelati predloge, na kak način bi bile deležne dobrot zavarovanja tudi tiste osebe, ki bodo za čas uveljavljenja zakona že v visoki starosti.

V ogrskem državnem zboru sta se poljedelski min. Hieronimij in poslanec Zboray, ki sta se v predzadnji seji precej sivo ozmerjala, zopet pobotala. Predsednik je namreč zahteval, naj se imenovani izjavijo, če so faktično rabili razzaljive izraze, da more zoper nje postopati po poslovniku. Posl. Zboray je na to izjavil, da ni hotel ministra žaliti. Obžaloval je, da so časopisi objavili njegove žalitve, ter prosil, naj se smatrajo omenjene besede kot neizgovorene. Tudi min. Hieronimij je izjavil, da ni hotel Zboraya žaliti. Nekoliko resnejši je pa konflikt med posl. Sümeijem in Palom. Sekundanti so določili, naj se vrši dvoboj na sabljo, ki se je moral pa za par dni preložiti, ker je posl. Pal zbolel.

Delavnost bosanskega sabora vendarle ni zajamčena. Sicer se je

pred kratkim poročalo, da se je bosanski vladi posrečilo pridobiti vse saborske stranke za določeni delovni program, vendar pa to ni povsem resnično. Kakor poroča „Srbska Rijeka“ se je civilni adlat baron Benko sporazumel z mohamedanci in katoliki, nikakor pa ne z Srbi. Niso sicer proti vladnemu programu, toda le pod pogojem, da bo potrjen že sklenjeni zakon o gozdni tatvini, da se podeli amnestija ter zajamči sankcij nekaterim iniciativnim predlogom, katere predlože Srbi v saboru. Kot dokaz, da vlada ni pridobila Srbov za se, so pričeli Srbi s pasivno rezistenco v proračunskem odseku ki se zboruje.

Zahteve ogrskih Rumunccev je predložil njihov zastopnik dr. Mihuki se pogaja s Štef. Tiszo o rumunsko-madžarskem sporazumu. Če se Rumuncem izpolnijo te zahteve, tedaj so pripravljene vstopiti v vladno večino. Rumunske zahteve so sledeče: 1. Rumuncem se zajamči politična enakopravnost, vsled katere naj ima rumunski narod pravico do političnega, kulturnega in gospodarskega razvoja. 2. Zahtevajo splošno volilno pravico po občinah s tako razdelitvijo okrajev, da bodo Rumunci dobili kakih 50 mandatov. 3. Ustanove naj se tri nove pravoslavne rumunske škofije v V. Varadinu, Kluži in Temesvarju. 4. Razven dosedanjih petih rumunskih gimnazij naj se ustanove tri nove; na madžarskih gimnazijah z večino rumunskimi dijaki naj se poučuje rumunski jezik in literatura; za rumunske gojence v kadetnih šolah naj se ustanove stipendije. 5. Na ljudskih šolah se lahko poučuje madžarski jezik, razveljaviti se pa mora Apponyjev zakon, ki zatira rumunske učitelje. 6. Rumunci se morajo sprejemati v državno in komitatsko službo; v gospodarskem oziru mora vlada Rumunce ravnotako podpirati, kakor Madžare. Če se v rumunskih krajih parcelirajo veleposestva, tedaj se ne smejo na njih naseljevati samo madžarski poljedelci, temveč tudi rumunski.

Rumunska vlada je sklenila razpustiti 23. januarja parlament. Splošne volitve se bodo vršile koncem meseca februarja.

O vojni na Balkanu piše carigradski dopisnik sofijskega „Dnevnik“. V carigradskih političnih in finančnih krogih se ne govori o drugem, nego da napade spomladi Tur-

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalja.)

»Kako rada!« je vzklila, a drugo so ji zadržale vstajajoče solze, »pa ti si duhoven,« je nadaljevala, ko so jo prenehale dušiti solze.

»Duhoven, da tudi to sem premlil,« je odvrnil on z mirnim glasom in ji privzdignil poveseno lice.

»Kako te smem imeti rada?« so ga vprašale drgetajoče Rezikine ustni.

»In rekla si, da pojdeš z menoj po svet!«

»Pojdem, kadarkoli me kličeš, — nič ljubešega — kot biti ti dekla in ti pomagati!« je zatrjevala ona z zarezanimi očmi. Dolg, strasti poln poljub ji je zaprl ustni. Objel jo je Ivan krog pasu, privzdignil jo od klopi in privil k sebi tesno kakor bi je ne hotel spustiti nikdar več. Udala se je uživanju prve ljubezenske sreče z ono gorljivostjo, ki jo najdemo le pri naravnih ženskah, ki jim ni še družabna obzirnost pokvarila naravnega uživanja. Vzdrgetalo je njeno telo v slasti njegovih poljubov, z vso močjo so se ga oklenile njene gole roke in

burno je utripalo njeno srce ob njegovih prsih, ko mu je vračala z zaprtimi očmi strastne, goreče poljube. V tem hipu sta pozabila vse, kar je stalo med njima, a kmalu sta se vzdramila.

In kakor se vrsti plima in oseka, kakor se menjavata dan in noč, tako je sledil tudi v njunih dušah mir brezmejni razburjenosti. Sedla sta na klop ob ognjišču in molče roko v roki zrla predse.

»Kaj zdaj?« je izpregovorila najprvo ona in sklonila glavo še globlje na prsi. Začutila je z naravno bistrostjo, da sta prestopila oni mejnik, za katerim se odpira novo neznano življenje.

»Kaj zdaj?« je ponovil on in se ozrl na njo. »Ne skrbi, Rezika, vse se bo uredilo.« Sam pa ni verjel svojim besedam več v tem trenutku, ker je videl pred seboj še bolj ostro zažrtan pol, ki mu je bila sojena v življenju.

»Tako ne more ostati, tako ne bo ostalo!« je sodila ona in se naslonila boječe na Ivana. »Bojim se življenja, in živeti ne morem več brez tvojih poljubov in brez tebe.«

»Živela bova tako, kakor do sedaj,« je odločil Ivan, »samo vedela bova drug o drugem, kaj sva si priznala to uro.«

»To ne pojde, Ivan,« je ugovarjala ona. »pomisli, poroče me Celestin!« Obupno se ga je oklenila in

skrila svoj obraz na njegovih prsih! »A njega ne maram, nikdar — nikdar,« je zatrjevala iht, »ljubša mi je smrt pri tej priči.«

»Pusti to skrb!« jo je tolažil Ivan in ji pogladil čamastomehka lica. »Pusti to, to uredim že jaz. Pregovoril bom gospo Elah, da opusti svojo namero.«

»O ti ne poznaš naše gospe, Ivan, — ne več kako trdosrčna in sebična je. Prav taka je proti nam, kakor da ni nikdar vzrasla v teh krajih. Kaj ne, naša zemlja ne rodi takih trdosrčnejev, to je mogoče le tam med tujimi ljudmi. Naši ljudje ne morejo biti nikdar taki. Reci, Ivan, da je tako!«

»Otrok neizkušeni!« je vzklil on, »kako dobro sodiš o ljudeh!«

»Nisem več otrok, Ivan, odkar sem tvoja . . .« beseda ji je zastala v grlu, široko so se ji odprle oči in kakor bi lovila sapo je odprla za hip drobna usta, da je dobil vse njen obraz izmučen izraz.

»Kaj sem? Ivan, kaj sem?«

Ni ji vedel v tem trenutku odgovora, njemu samemu je prišlo to njegovo vprašanje prenenadno. Molčal je in povesil oči, ker ni mogel gledati njenega vprašujočega pogleda, v katerem je čital skrito, še neizrečeno očitanje.

»Ivan!« se je izvilo zopet bolestno iz njenih prsi in skočila je plaha po konci. »Kaj? Kaj? Govori Ivan!«

»Nevesta si, Rezika, nevesta moje duše!« je odgovoril Ivan.

»In kaj je to? Imate morda vi, ki ste učeni, tudi za tako razmerje svoje postave?«

»Potolaj se, Rezika, tako razmerje, kakršno je med nama, ne potrebuje svojih postav. Glej, moja duša je zaljubila tvojo dušo in našla je odmev v tvojem srcu. Zvezane ste najine duši za vse veke. Naše sta se po oni postavi, ki jo je cerkev določila za predpogoj zakona. Sklenjena je med najinima dušama čista vez, nerazrušljiva kakor zakon, ker sta privolile v to brez vsakega vpliva od zunaj. Da ne moreva stopiti s tem sklepom pred oltar, temu je krivo edino moje razmerje k svetu. Pred svetom sem duhoven in sem dolžan storiti to, kar mi zapovedujejo cerkvene postave. Ni pa mogoče svetu in nobena oblast nima moči, da bi mi vsilila misli in čustva. Hočeš biti pod temi pogoji moja?« je zaključil Ivan svojo razlago, ki ni bila nikakor povsem napačna in je odgovarjala celo deloma zahtevam cerkve glede zakona, sklenjenega pred vestjo, pač pa je šepala na enem velikem nedostatku, da je jemala ozir edinola na duševno razmerje. Pri tej svoji razlagi pa Ivan ni imel nikakor namena prelepti neizkušnega dekleta, celo sam je bil vesel, da je našel način, ki vsaj deloma opravičuje njegovo ljubezen, in to njegovo veselje se je razlilo po

vsem njegovem obrazu, tako da je bila Rezika povsem pomirjena, ko mu je zopet pogledala v oči. Sicer zelo bistro dekle vendar ni moglo slediti njegovim mislim, samo toliko je razbrala iz njegovih besedi, da se to njuno razmerje Ivanu ne zdi niti pregrešno. Zaupala mu je popolnoma in rada in vsa blažena se je zatopila v sanje, saj jih je odobral on, ki ve ločiti dobro od slabega, on, ki je bila vsa njena duša njegova last.

»Ne razumem, Ivan, tvojih besed!« mu je odvrnila ona, »previsoko so za kmečko dekle, vendar pa vem zdaj, da se smem vdati z vsem svojim srcem misli na tebe. Pa reci mi, — ali se me ne boš naveličal, ker sem tako prirosta in neumna?«

»Pojdi, Rezika, kakšne skrbi si delaš!« se je nasmehnil, »komaj sem te potolajil zaradi ene, že prihajaš z drugo!«

»Daj, pokaži mi, kako se bere in piše!«

»Kaj ti bo to, Rezika. To je precej težavna stvar in potem tudi nima za tebe nobenega pomena. Naučiti bi se morala še nemško ali latinsko, predno bi ti tvoje znanje kaj koristilo.« Tako je podučil Ivan zvedavo Reziko. Njej pa ta razlaga še ni zadostovala, zato se je obrnila iznova do svojega učitelja.

»Ali se slovensko ne da pisati in brati?«

(Dalje prihajajo.)

cija Bolgarijo in Grško in sicer brez napovedi, po japonskem načinu leta 1904. Turki menijo, da mora Evropa tak napad odobravati, ker je tudi napad Japoncev na Rusje odobrila. Vojne priprave v Turčiji se vrše z mrzlično hitrostjo. Vsa ostala dela so ustavljena. Vojno ministrstvo pripravlja z divjo hitrostjo zahtevni napad. Vse je naštevano in pojde vse naenkrat. Niti en ukaz, ki se teh priprav tiče, ni prijavljen niti poštanim, niti brzojavnim uradom. Vsak dan odhajajo kurirji v Solun in Adrianopol. Najbolj se zakriva delovanje generalnega štaba. Glavni vojskovodja je že imenovan: Hazim paša, ki je bil vojni ataše v Berlinu in katerega smatrajo za najboljšega stratega v turški armadi. Kakšno je pred vojno politično razpoloženje v Turčiji? Mladoturški komite »Edinost in napredek« razpada. Njegovo politično delo ni zadovoljilo v Turčiji nikogar. Neredi v deželi so se v tem času še zvečali in vevlasti so izgubile zaupanje do tega komiteja. Grozovitosti mladoturške so poslabšale položaj v Makedoniji. Albanci niso premagani. Beduinci so ravnotako ostali gospodarji svojih gor in pustinj. Said Edris iz Asirije in Vaja Hamidedin iz Jemena sta se združila in hočeta s 40.000 Vahabiti zavzeti Hodeida. Kurdske fevdalce pobijajo Armence. — Politična situacija v Turčiji je torej zelo zamotana in balkanske države, proti katerim se pripravljajo Turčija na vojno, niso v nevarnosti, če bodo oprezne in če se ne puste iznenaditi.

Štajersko.

Z graškega višjega sodišča. Imenovani so za svetnike višjega sodišča v Gradcu prvi državni pravnik dr. Rudolf Elmer v Gradcu, višji deželni sodni svetnik Karel Martinak v Mariboru in deželni sodni svetnik Evgen Planer v Gradcu.

Spremembe v politični službi na Štajerskem. Poklican je k namestništvu v službovanje namestniški tajnik Ferd. Zoffal v Celju. — Prestavljeni je konceptni praktikant dr. Mayrhofer iz Celja v Brežice, v Celje pa pride dr. Marka Mielch iz Brežice in dr. Wessely iz Judenburga, prvi kot konceptist, drugi kot praktikant. Obsta gotovo zelo sposobna za službovanje v slovenskem celjskem političnem okraju.

Drobne štajerske novice. Odpovedan štajerski shod. Štajerskijanci so napovedali v nedeljo, dne 22. januarja »kmečki« shod pri Sv. Lenartu v Slov. gor. A zvedeli so, da se jim pripravljajo dostojen sprejem in so se tega tako ustrašili, da so shod odpovedali. Linhart si itak ne upa med poštene ljudi. Plachki ima pri Lenartu preveč klerikalnih klientov. Drogenik pa se ne da ptujskim snaps-baronom več izrabljati za onega, ki bi nosil svojo kožo na prodaj daj. Zalostno, kaj? — Malikove skrbi za mandat. Na Dunaju se pripravljajo razpust zbornice, zato je začelo Malika skrbeti za mandat, katerega je že zadnjič sila, sila težko ujeti. Zato pripravljajo, kakor čitamo v »Marb. Zeit.« nekako politično društvo za ptujsko-lipniški volilni okraj, ki bi mu naj pomagalo v volilnem boju. — Umrl je v Mariburgu 69-letni pleskar Lorenc Pajk. — Zaprli so v Pilštanj trgovca Julija Smida zaradi raznih goljufij. — Zgorlo je v Gradcu, Zeilergasse 100 podstrešje pri tovarni za zaboje Lavrenčič.

Solska vest. Vadniški učitelji na mariborskem učiteljskem g. Stanko Marini je pomaknjen v osmi činovni razred.

Nove goljufije pri ljudskem štetju v Celju. Zvedeli smo, da vprašnje števni komisar v Celju posameznike, če znajo nemški ali če se govorijo kdaj pri njih tudi nemški. In vpišejo potem v rubriko običajnega jezika poleg slovenske tudi nemščino; ker bo boveljalo le eno, bodo v Celju slovensko črtali in nemščino pridržali. Protestiramo najodločnejše proti takim manipulacijam in kličejo postavne činitelje na pomoč!

Kmetijska podružnica v St. Jurju ob Juž. žel. ima v nedeljo 22. jan. ob 3. popoldne v gostilni Adama Kincla svoj občni zbor. Na dnevnem redu je tudi poučni govor g. ravnatelja Belleta o vinarstvu.

Strokovna mnenja dr. Benkovicha o argentinskem mesu. Iz Laškega trga nam pišejo: Pred več leti je pripovedoval dr. Benkovich na nekem shodu pri nas, da po prekmorskem mesu še psi crkajo, kamoli ne bi isto ljudem škodovalo! Sedaj pa čitamo, da jedo argentinski meso celo v ljubljanskih škofskih zavodih in brunnemu Benkovichu na Dunaju tudi diši pečenka iz argentinskega mesa! Ljudstvo vsega tega seve ne sme zvedeti, mora se zadovoljiti s komedijanstvom Benkovichevim.

Preziranje slovenskega učiteljstva. Piše se nam iz učiteljskih krogov: Kakor je bilo v cenj. vašem listu že omenjeno, sestavila se je neka anketa glede regulacije plač štajerskemu učiteljstvu. V tej anketi ima

seve tudi učiteljstvo svoje reprezentante, le da pogrešamo med temi slovence. In vendar tvori slovi učiteljstvo ravno pravi del štajerske občine učiteljske organizacije t. j. »Lehrerbund«. Slovi učiteljstvo na Štajerskem je po svoji »Zvezi« tvoril del deželne učit. zveze »Lehrerbund« ter bi moralo biti zastopano v omenjeni anketi ravno tako, kakor je istinito zastopano nemško po svojem »Verbandu«. — Mi sicer ne damo bogve kaj na to anketo, a da se je ob snovanju tiste slov. učiteljstvo popolnoma ignoriralo, to ostro obojamo ter pozivamo »Zvezo spodnještaj. slov. učiteljev in učiteljic«, da napram takemu zastopanju v primeran obliki izrazi svoj protest. — Principiis obsta!

Čedni bratje. Na Sp. Štajerskem se ponavljajo sedaj sumljivo pogosto slučaj, da se po kakih običajnih volitvah pripravijo klerikaleci in — štajercijanci, čigavi da so pravzaprav izvoljeni občinski odborniki. Tako so vpipli po volitvah v Rogozi štajercijanci, da so oni zmagali, a »Slov. Gospodarske« je moško pisal, da so izvoljeni obč. odborniki »naši« moške. Drugi slučaj je sedaj v Dolu pri Hrastniku. Vsi klerikalni listi so pisali o zmagi »Slov. kmečke zveze«, »Tagesspost« pa pravi, da so novi odborniki poprej tako narodne dolske občine »deutschfreundliche«. List se izrecno veseli, da sta dva narodna Slovence pri volitvah propadla. Ako se dostavimo, da je »Štajere« popolnoma ustavljal pisanje proti duhovnikom, pa dobimo prečudno sliko o najnovjših političnih bratih na Sp. Štajerskem. — Linhart, Korošec in Robič — lepa tovaršija!

Mozirje. Prostovoljna požarna bramba priredi dne 29. prosinca ob 7. zvečer plesni venček s srečolovom v gostilni g. A. Strmška.

Koroško.

Nesreča poročnika Azmana. Od dobro podučene strani se nam poroča, da ni bila nesreča, ki je zadela poročnika Azmana, tako grozna, kakor smo poročali mi in malone vsi listi. Palica je predrla poročniku samo stegno in obtičala v njem. Nevarnost je bila po nesreči le, da izkrevavi, sedaj pa, ko je pod zdravniško oskrbo, se je izkazalo, da palica ni poškodovala niti kosti, niti žile. Nesreča pa se je zgodila na sledeči način. Ko je prišel poročnik Azman po snegu s smučmi na planjavo v precej ostri vožnji in je imel pred seboj palico iztegnjeno, je zadel z eno palico na vršček smreke, ki je gledala izpod zaledenega snega. Suneč je izbil poročniku palico iz rok obenem pa je padel on na njo. Drugo se vjema z našim večeršnjim poročilom. Samo nekaj še bodi »Slovenec« pri tej priliki povedano. Afera z Rakoczyjevim maršom, ki sploh Rakoczyjev marš ni bil, marveč koračnica iz Cigana barona je že končana obrekovanje pa, ki je bilo naperjeno proti poročniku Azmanu pa pride že še na vrsto.

Tolsti vrh na Koroškem. V gostilni Tolstovrške slatine pri Guštanju priredi v nedeljo 22. t. m. podružnica C. M. D. veselico. Na sporedu je gledališka predstava, petje, tamburanje, slav. govor in prosta zabava. Začetek ob 2. popoldne. Priidejo pevec iz Slov. gradca in tamburaši iz Prevalj. Vabimo vse narodno čuteče Slovence, da se v obilnem številu udeležijo te veselice. — Ker je Tolstovrška slatina le 20 minut od postaje Guštanj in ker je železniška zveza zelo ugodna, naj se udeležijo veselice Slovence tudi iz oddaljenih krajev. Dolej so prijavili prihod nekateri: iz Celove, Velikovec, Pliberka, Prevalj, Guštanja, Spod. Dravograda in iz Slov. gradca se pripelje 25 do 30 oseb. — Prihitite torej 22. t. m. vsi v gostilno Tolstovrške slatine na slovensko narodno veselico. — Otvori se tudi knjižnica »Prosvete«.

Usodepolna pištola. V Podkloštru je našel te dni 18letni ključavničarski pomočnik Jožef R. pištolo, ki jo je prinesel s seboj v delavnico. Ker ni vedel, da je nabita jo je kazal tam nekemu svojemu tovarišu, ki je nič slabega sluteč, pometil na R. in izprožil. Strel je šel R. v prsi. Da bi vso stvar zakrili, so raztrosili potem vest, da se je R. sam obstrelil.

Ponesrečen skivač. 17. t. m. se je ponesrečil nad Beljakom v občini St. Lenart pristav državnih železnic. g. Ritter, kjer se je vadil s smučmi. Zlomil si je levo nogo in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Poparila se je. V Brežah pod Celovcem je padlo dekle Marija Jurč v kotel vrele vode in se hudo poparilo. Poskušen samomor. V bližini Zibpolja se je mislil zaklati hlapec Ferdinand Vrankar. Z nožem si je prizadel zelo težko poškodbo na vratu.

Primorsko.

Iz poštne službe. Trgovinski minister je imenoval poštne kontrolorja Edvarda Uršiča v Zadru za

višjega postnega kontrolorja v Šibeniku.

Tajni svetniki pri mornarici. Cesar je imenoval za tajna svetnika admiral Leodegarda Kneisslerja pl. Maixdorfa, namestnika mornariške sekcije in viceadmirala Julija pl. Ripperja, pristaniškega poveljnika v Pulju.

Imenovanje. Brzojavni mojster v Pulju, Štefan Czerbak, je imenovan za kancelista pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru.

Prebivalstvo Gorice. Zadnje ljudsko štetje v Gorici je izkazalo 37.079 prebivalcev brez vojaštva. Od leta 1900 je naraslo prebivalstvo tedaj za 4401 glavo ali 16,62%.

Nova ulica. Te dni so podrli v Gorici zid v ulici Alvarez, valed česar je ustvarjena zveza te ulice z ulico Leopardo, ki jo gradijo na zemljišču, ki je last furlanske banke. Nova ulica bo napravila direktno zvezo središča z ulicami Luigia, Angiolina in Soško ulico. Določilo se je tudi, da bodo vozili vsi tovarni vozovi, ki so vozili do sedaj po Korzu, od sedaj naprej po tej cesti.

Elektrifika cestna železnica v Gruz. Po desetletnih pogajanjih je dobil Dubrovnik končno vendar zvezo s pravim dubrovničkim pristaniščem, Gruzem. Če pomislimo, da leži kolodvor in pristanišče za Dubrovnik v Gruz, ker pristanišče pri Dubrovniku ni dostopno velikim ladjam, in da ste obe občini oddaljeni druga od druge 4 km, potem se moramo čuditi, da se ta velevažna zveza ni izpeljala že prej. Do sedaj so imeli le prav starokopitne omnibuse, ki so pogosto obtičali v blatu ali pa so morali celo pasazirji izstopiti in pomagati, da so izlekli konji stare škatle na strmi klanec.

Zivinski sejmi v Gorici. Gorški magistrat je do preklica prepovedal sejne parkljarje (govodi, ovac, koz in prašičev), dovoljeni pa so sejni enokopitarjevi.

Tatvine v prosti luki. V skladišču uvozne firme za kavo Löblowitz in Süsland, hangar št. 7 v prosti luki in Trstu so opazili že delj časa, da zmanjkuje blaga. Včeraj se je pa posrečilo zaslediti dva tatu in sicer fakina firme Basilijsa Siega iz Benet in njegovega sorodnika Benamina Siega iz Maniaga (Videm). Zadnji priznava tatvine. — 23letnega, iz Trsta izganjenega Evgena Marsiča iz Milja so prijeli pri izhodu iz proste luke, ker je imel s seboj 2 kg ukradene kave. Oddali so ga policiji.

Prispevek za trgovsko zbornico. Prispevek za trgovsko zbornico v Trstu se je določil za leto 1911 na 10 in pol odstotkov splošnega in dohodninskega davka vseh podjetij, obvezanih javnemu polaganju računov.

Zblaznela. V sredo sta bila oddana na opazovalni oddelek bolnišnice v Trstu 56letni mornar Ivan Sitič in 56letna Katarina Kirehoffer, ker sta oba zblaznela.

Revolverski junak. V neki gostilni pri Sv. Mariji Magdaleni zgoraj je nastal prepir med mesarjem Vergilom Sternom in mešetarjem Mihom Germekom. Med preprirom je pognal Stern revolver in ustrelil trikrat proti Germeku. Dvakrat ga je izgrešil, tretjič pa ga je ranil na senčih. Sterna so zaprli.

Nagla smrt. Predvečernjem ob pol treh zjutraj so poklicali zdravniška rešilna postaja k 68letni Filomeni Kavaman v Trstu v ulici Cereria št. 12. Našel pa je Kavamanovo že mrtvo, zadela jo je kap.

Umirovljena. Učiteljica gđ. Evelina Valentič z Optin, hči vpkorenega nadučitelja Valentiča, je umirovljena.

Crno se je vozil. Ko je prišel Lloydov parnik »Karlsbad« sirske proge v Trst, so oddali 43letnega kurjača Adolfa Ulmanna iz Lengenfelda na Saškem pristaniški policiji. Nemški konzulat v Solunu ga je bil izročil kapitanu z voznim listkom: da pristana Santi Quaranta, ko so pa prišli tja, se je Ulmann skril med premog, da pride na ta način brezplačno do Trsta. Avstrijski Lloyd ima vsled tega škodo 2560 frankov. Ulmann se opravičuje s tem, da ni vedel, kaj naj bi počel v Santi Quaranti, da se preživi.

SHOD volilcev in volilk priredi

gospodarsko-napredno društvo za šentjakovski okraj v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. popoldne v gostilni »Pri Čačnovarju« na Dolenjski cesti pri Dolenjskem mostu.

Govorita gg. dr. Triller in prof. Reimer o političnem položaju zlasti glede prihodnjih občinskih volitev ljubljanskih!

Somitijeni udeležite se shoda polnočevno.

Dnevne vesti.

Klerikalni bojkot proti slovenskim denarnim zavodom. Tisti klerikalni »narodnjaki«, ki mirno trpe, da slovensko ljudstvo nalaga svoje težko prilažene groše v nemških denarnih zavodih, so začutili dvomljivo potrebo, da izrabljajo dogodke pri »Glavni posojilnici« v svoje nepošteno namene, da begajo ljudstvo ter s tem indirektno delajo na to, da bi ljudstvo zaupalo svoje vloge nasprotnim denarnim zavodom. Klerikalci so šli celo tako daleč, da so z »Domoljubom« izdali posebne letake, v katerih govore o »polomu liberalne Glavne posojilnice« ter z deloma neresničnimi podatki begajo nerazsodno množico. Nam se močno zdi, da je tako postopanje klerikalcev zelo, zelo neprevidno in da se gospoda igrajo z ognjem. Saj je pač znano, da se nahaja dober del klerikalne združne organizacije na robu gmotnega propada. Javna tajnost je, da tiči klerikalna »Gospodarska zveza« v tako slabi koži, da se še jedva vzdržuje nad vodo. Klerikalci skušajo sicer stvar po možnosti prikriti, da pa pri »Gospodarski zvezi« ni vse v redu tako, kakor bi moralo biti, dokazuje dejstvo, da so se klerikalci čutili primorane, kar preko noči odpustiti celo vrsto uradnikov pri tem zavodu, in med njimi celo ravnatelja samega. Če je pri »Gospodarski zvezi« vse v redu, čemu potem te nenadne odpustitve?! Klerikalci bi pač bolje storili, ako bi o raznih »polomih« previdno molčali, ko sami stoje tik pred grozovitim polomom, ki bo desetkrat huje zadel slovensko ljudstvo, kakor če bi res prišlo do popolnega poloma »Glavne posojilnice«. Naj klerikalci nikar ne mislijo, da nismo natančno poučeni o stanju in položaju gotovih njihovih zavodov, in naj naš dosedanj molk v tem oziru nikar napačno ne tolmačijo! Mi smo pač menili, da bo dr. Krek ostal mož - beseda ter se držal tiste slovesne obljube, ki jo je storil v znanem članku v »Slovenec« o »Agro - Merkurju«. Ker je dr. J. Krek snedel svojo javno dano besedo in je njegovo časopisje začelo nehonetno kampanjo proti domačim našim zavodom, se tudi mi ne smatramo več za vezane in bomo jeli odkrito in brez ovinkov govoriti o »Gospodarski Zvezi«. Pa naj velja načelo »zob za zob«. Če bo pa to načelo prijeto klerikalcem, to pa je drugo vprašanje.

Zakaj je izdal papež ukaz, da duhovniki ne smejo biti pri denarnih zavodih? Cisto gotovo ne zato, ker se ti zavodi nahajajo v cvetočem stanju, marveč nasprotno, ker je papež natanko poučen o tem, da se nahaja pretežna večina onih denarnih zavodov, pri katerih sodelujejo duhovniki, v tako obupnem položaju, da se je vsak čas bati, da pride do poloma. Papež ve, da so pri vseh teh zavodih gonilna moč in glavni faktor duhovniki, ve tudi, da se bo v slučaju poloma vsa ljudska nevolja in jeza obračala proti duhovnikom kot takim, zato je tudi izdal drakonski ukaz, s katerim najstrožje prepoveduje duhovščini, da bi bila v načelstvih denarnih zavodov. Za ta svoj ukaz je papež moral imeti zelo tehtne razloge, ker brez pravega vzroka pač ni posegel po tako skrajnem sredstvu, kakor je ta prepoved. Sicer pa imamo pri nas v Avstriji več nego dovolj takih slučajev, ki so kolikor toliko vplivali na papeževo odredbo. Spominjamo tu »Sv. Vavlavsko posojilnico«, kjer je duhovnik Drozd spravil člane ob 7 milijonov ter jih gospodarsko popolnoma uničil; nadalje omenjamo klerikalni polom na Koroškem, ki ga je zakrivil monsignor Weiss in pri katerem se gre za več kakor štiri milijone. In kar je najžalostnejše, pri tem koroškem klerikalnem polomu so prizadeli tudi slovenske posojilnice in slovenske cerkve. A komaj se je poleglo razburjenje radi klerikalnega poloma na Koroškem, že prihaja z Ogrskega vest, da je tamkaj bankrotirala južnogorska posojilnica, ki se tudi nahaja v klerikalnih in duhovniških rokah. Torej klerikalni polom na vseh koncih in krajih. Zato se cisto nič ni čuditi, ako se je jelo povsodi širiti skrajno nezaupanje proti vsem klerikalnim organizacijam, zlasti ker je to nezaupanje papež sam potrdil z znano svojo prepovedjo.

Novi škof v Trstu. Uradno se potrjuje, da je imenovan za škofa v Trstu kanonik in ravnatelj deškega seminarja v Ljubljani dr. Andrej Karlin.

Nemški listom je vse dovoljeno! V listu »Alldeutsches Tagblatt« čitamo tole notico: »Svarilo. Tvrdo R. Bekerka s Češkega skuša v nemške liste vtibotapiti oglase, v katerih opozarja nemške kupce na »lepe, težke flanelne odeje.« Priloženo je pismo, ki ga g. Bekerka razpošilja nemškim listom, kar mrgoli pravopisnih napak, da je že torej iz vsebine razvidno, kateremu narodu pripada Bekerka. Svarimo nemške liste, pred vsem pa nemške kupce pred tvrdko Bekerko.« — »Alldeutsches Tagblatt« seve ni bil zaplenjen, dasi notica čisto očividno poziva na bojkot. In če bi kak slovenski list priobčil slično notico? Odgovor na to vprašanje nam pač ni treba dati.

Jožef Apih ž. V Celovcu umrl profesor Jožef Apih je slovenski javnosti najbolj znan po svoji knjigi »Slovenec in l. 1848.«, ki jo je izdala »Slovenska Matica«. Ta knjiga je temeljita zgodovinska študija, za katero je pisatelj porabil tudi mnogo doslej neznanega gradiva. Vsekako spada ta knjiga med najodličnejše historične monografije, kar jih imamo. Profesor Apih je bil zadnja leta vodja družbe sv. Mohorja in ravnatelj uršulinskega učiteljskega v Celovcu. Dosegel je starost 58 let. Blag mu spomin!

Gost iz Švedske v Ljubljani. Te dni se mudi v Ljubljani švedski inženir Bardage iz Stokholma. Švedsko naučno ministrstvo ga je poslalo na naučno potovanje po Evropi s specialno nalogo, da napravi po raznih državah fotografske slike srednješkolskih zavodov, njih notranje ureditve i. t. d. Inženir Bardage je bil včeraj na tukašnji I. gimnaziji. Fotografiral je gimnazijsko poslopje, posamezne učne razrede, konferenčno sobo, ravnateljevo pisarno, telovadnico, ravnatelja in učiteljske osebe. Vse take slike, ki jih napravi na svojem potovanju po evropskem kontinentu, mora predložiti švedskemu naučnemu ministrstvu, ki bo iz njih dalo napraviti poseben album, ki se nato razdeli med švedske srednješkolske zavode.

Utopljena. Kakor smo že poročali, so 4. t. m. našli v Ljubljani v Vevčah utopljena, katerega identiteto niso mogli konstatirati, ker je bil že skoraj popolnoma strohnol. Pri obdukciji so konstatirali, da je ženska, stara kakih 30 do 40 let.

Nesreče. Pri rezanju slame je prišel 11letni posestnik sin Anton Mihevc iz Sp. Logatec v rezalni stroj in si desnico težko poškodoval.

V Dobrunjah je spodrsnihi ondotnem gostu Janezu Grumu, ki si je pri tem zlomil roko. — Pri sankanju je zadel šestletni mehanik sin Ladislav Havalček iz Ljubljane v nekega drugega sankarja ter se pri tem na desni nogi težko poškodoval. — 16letna tovarniška delavka Marija Mihevc je 17. t. m. pri delu v tukašnji kartonažni tovarni Ivana Bonača po nesreči vtaknila roko v stroj, ki ji je odtrgal dva prsta.

Poročil se je včeraj v Logatecu g. Mihajlo G. a. l., uradnik južne železnice, z gđ. Julko S. m. o. l. e. t. o. v. e. Nevesti je pevski zbor »Sokol« na predvečer priredil senerado. Bilo srečno!

Nagajivost ponočnjakov. Pred kratkim so ponočnjaki posestniku Antonu Beliču v Polju v kamniškem okraju podrli leseno vrtno ograjo, posestniku Z. u. m. r. u. pokvarili sasko pri vodnjaku, končno pa še razdrali leseno ograjo pri vodnjaku posestnice Ane B. e. r. g. a. n. t.

Napad pri belem dnevu. Posestnikov sin Janez M. a. n. d. e. l. j. je 6. januarja na cesti napadel 56letnega posestnika Janeza K. a. p. l. j. o. iz Jastrobke, ki se je vračal od maše, ter ga štirikrat z nožem sunil.

Poskušen samomor. Ana Obilčnik, doma iz Ilirske Bistrice, si je na Reki prerezala na levi roki žile iz ljubosumnosti na svojega ljubimca Karla Nadiška, s katerim je skupaj stanovala v ulici Deak št. 28. Ker je Nadišek takoj stvar naznanil policiji, je došel pravočasno policijski zdravnik in obvezal dekletu roko. Sedaj se nahaja Ana Obilčnik že izven vsake nevarnosti.

Za rezervne častnike in moštvo. Kdor bi k letošnji orožni vaji hotel priti z avtomobilom ali z motorjem, naj to do konca februarja javi pri tukašnjem okrajnem nadomestnem poveljstvu. Pri objavi je navesti tip in moč vozila, kakor tudi, spada li sofer k domobranski ali k vojni rezervi. Rezervniki, ki pridejo k orožni vaji z avtomobilom, dobe na dan 30, oni pa, ki pridejo z motorjem pa 6 kron dnevne odškodnine. Soferje preskrbuje vojaški erar.

Izgubila je neka gospodična zlato zapestnico. Pošteni najditelj naj jo odda na magistratu.

Nemški listom je vse dovoljeno! V listu »Alldeutsches Tagblatt« čitamo tole notico: »Svarilo. Tvrdo R. Bekerka s Češkega skuša v nemške liste vtibotapiti oglase, v katerih opozarja nemške kupce na »lepe, težke flanelne odeje.« Priloženo je pismo, ki ga g. Bekerka razpošilja nemškim listom, kar mrgoli pravopisnih napak, da je že torej iz vsebine razvidno, kateremu narodu pripada Bekerka. Svarimo nemške liste, pred vsem pa nemške kupce pred tvrdko Bekerko.« — »Alldeutsches Tagblatt« seve ni bil zaplenjen, dasi notica čisto očividno poziva na bojkot. In če bi kak slovenski list priobčil slično notico? Odgovor na to vprašanje nam pač ni treba dati.

Jožef Apih ž. V Celovcu umrl profesor Jožef Apih je slovenski javnosti najbolj znan po svoji knjigi »Slovenec in l. 1848.«, ki jo je izdala »Slovenska Matica«. Ta knjiga je temeljita zgodovinska študija, za katero je pisatelj porabil tudi mnogo doslej neznanega gradiva. Vsekako spada ta knjiga med najodličnejše historične monografije, kar jih imamo. Profesor Apih je bil zadnja leta vodja družbe sv. Mohorja in ravnatelj uršulinskega učiteljskega v Celovcu. Dosegel je starost 58 let. Blag mu spomin!

Gost iz Švedske v Ljubljani. Te dni se mudi v Ljubljani švedski inženir Bardage iz Stokholma. Švedsko naučno ministrstvo ga je poslalo na naučno potovanje po Evropi s specialno nalogo, da napravi po raznih državah fotografske slike srednješkolskih zavodov, njih notranje ureditve i. t. d. Inženir Bardage je bil včeraj na tukašnji I. gimnaziji. Fotografiral je gimnazijsko poslopje, posamezne učne razrede, konferenčno sobo, ravnateljevo pisarno, telovadnico, ravnatelja in učiteljske osebe. Vse take slike, ki jih napravi na svojem potovanju po evropskem kontinentu, mora predložiti švedskemu naučnemu ministrstvu, ki bo iz njih dalo napraviti poseben album, ki se nato razdeli med švedske srednješkolske zavode.

Utopljena. Kakor smo že poročali, so 4. t. m. našli v Ljubljani v Vevčah utopljena, katerega identiteto niso mogli konstatirati, ker je bil že skoraj popolnoma strohnol. Pri obdukciji so konstatirali, da je ženska, stara kakih 30 do 40 let.

Nesreče. Pri rezanju slame je prišel 11letni posestnik sin Anton Mihevc iz Sp. Logatec v rezalni stroj in si desnico težko poškodoval. — V Dobrunjah je spodrsnihi ondotnem gostu Janezu Grumu, ki si je pri tem zlomil roko. — Pri sankanju je zadel šestletni mehanik sin Ladislav Havalček iz Ljubljane v nekega drugega sankarja ter se pri tem na desni nogi težko poškodoval. — 16letna tovarniška delavka Marija Mihevc je 17. t. m. pri delu v tukašnji kartonažni tovarni Ivana Bonača po nesreči vtaknila roko v stroj, ki ji je odtrgal dva prsta.

Poročil se je včeraj v Logatecu g. Mihajlo G. a. l., uradnik južne železnice, z gđ. Julko S. m. o. l. e. t. o. v. e. Nevesti je pevski zbor »Sokol« na predvečer priredil senerado. Bilo srečno!

Nagajivost ponočnjakov. Pred kratkim so ponočnjaki posestniku Antonu Beliču v Polju v kamniškem okraju podrli leseno vrtno ograjo, posestniku Z. u. m. r. u. pokvarili sasko pri vodnjaku, končno pa še razdrali leseno ograjo pri vodnjaku posestnice Ane B. e. r. g. a. n. t.

Napad pri belem dnevu. Posestnikov sin Janez M. a. n. d. e. l. j. je 6. januarja na cesti napadel 56letnega posestnika Janeza K. a. p. l. j. o. iz Jastrobke, ki se je vračal od maše, ter ga štirikrat z nožem sunil.

Poskušen samomor. Ana Obilčnik, doma iz Ilirske Bistrice, si je na Reki prerezala na levi roki žile iz ljubosumnosti na svojega ljubimca Karla Nadiška, s katerim je skupaj stanovala v ulici Deak št. 28. Ker je Nadišek takoj stvar naznanil policiji, je došel pravočasno policijski zdravnik in obvezal dekletu roko. Sedaj se nahaja Ana Obilčnik že izven vsake nevarnosti.

Za rezervne častnike in moštvo. Kdor bi k letošnji orožni vaji hotel priti z avtomobilom ali z motorjem, naj to do konca februarja javi pri tukašnjem okrajnem nadomestnem poveljstvu. Pri objavi je navesti tip in moč vozila, kakor tudi, spada li sofer k domobranski ali k vojni rezervi. Rezervniki, ki pridejo k orožni vaji z avtomobilom, dobe na dan 30, oni pa, ki pridejo z motorjem pa 6 kron dnevne odškodnine. Soferje preskrbuje vojaški erar.

Izgubila je neka gospodična zlato zapestnico. Pošteni najditelj naj jo odda na magistratu.

Narodna obramba.

Ciril - Metodova podružnica v Štepanji vasi vabi vse rodoljube na predpusno veselico, ki se vrši v nedeljo, 22. t. m., pri svojem ustanov

niku g. Leopoldu Čerina v Štepanju
vasi. Veselica bo nudila posetnikom
dosti zabave, da bodo vsi prav zado-
voljni odhajali. Komični nastopi in
izborna kapljica bodo spravili vsake-
ga v dobro voljo.

Društvena naznanila.

Plesni venček pevskega zbora
»Glasbene Matice« se vrši, kakor je
bilo že objavljeno v soboto 21. t. m.
v veliki dvorani »Narodnega doma«.
Za ta pri občinstvu tako priljubljen
ples so pošla vabila. Na razna vpra-
šanja odgovarjamo, da je vsak prja-
telj(ica) »Glasbene Matice«, če tudi
ni pomotoma vabila dobil, brez istega
dobro došel. Vstopnina za nečlane po
2 K so v predprodaji v trafiki g. Če-
šarkove in tudi na večer plesnega
venčka pri blagajni. Clani pevskega
zbora in dijaki pa jih dobe po 1 K
pri blagajni v soboto ob 7. ure zvečer
naprej. Za ta pri občinstvu tako pri-
ljubljeni ples preveč reklame delati,
bi bilo odveč — kajti vsakemu ob-
iskovalcu so plesni venčki pevске
zbora »Glasbene Matice«, gotovo
še v najboljem spominu. Oni pa, ki še
niso bili na njih, naj pridejo v sobo-
to in videli bodo, da je tu prava in
neprisiljena zabava. Napetosti, oša-
bnosti in preziranja ne dobiš tu, pač
pa prijaznost, priprostost in odkrito-
srčno občevanje.

»Triglavlanski ples v Ljubljani«
Že pred desetletji so sloveli plesi, ki
jih je priredil »Triglave« v velikih
plesnih dvoranah graških. Udelež-
vali se jih niso le vsi graški Slovani,
ampak tudi Slovenci iz domovine so
jih vedno počastili s prav obilnim ob-
iskom. Vsako leto se je vršil »Trigla-
vanski ples« v nemškem Graden in
se vsikdar povzpeli do sijajne repre-
zentacije slovenskega dištva. Časi
so se spremenili in danes je Trigla-
van v Graden zavržen in preziran,
kot vsiljiv, nepriljubljen tujec. Niti
društvenih prostorov, malega kotička,
kjer se navdušujemo za princepe,
nam ne privoščijo, kaj še obširne
dvorane za manifestacije. Opustili pa
vendar niso Triglavani, kljub vsem
neprilikam, podjetnosti svojih pre-
dnikov, in zato so si izbrali, kot pri-
praven kraj, za prirejanje enakih
manifestacij, svojo domovino. Pogo-
to so obiskali spodnještajerska me-
sta in trge in bili vedno presrečno
sprejeti. Letos si je izbral »Triglave«
»proslavitev 35letnice, slovensko me-
tropolu, belo Ljubljano. Poleg slav-
nostnega zborovanja priredi »Trigla-
ve« kot zaključek proslave 70. se-
mestra tudi velik ples v »Narodnem
domu«. Za pokroviteljstvo plesa si je
izvolil ljubljansko narodno napredno
ženstvo in se čuti že danes izredno
odlikovanega, v prepričanju, da nam
naše vro žensvo najtoplejše prošnje
ne odkloni. Jamčijo nam to pač naj-
bolj nevenljivi spomini vsestranske
naklonjenosti narodnega ženstva v
dolgi triglavlanski zgodovini. V vseh
mestih, tako v Graden kot drugod,
zavzemajo akademski plesi prva me-
sta. Tudi mi skromni slovenski aka-
demiki upamo, da tudi naš jubilejni
ples počasti vse z nami čuteče sloven-
stvo in pokaže tako, da tudi Slovenci
ceni svojo akademsko mladino in ji
s prihodom izrazi svoje simpatije.
Triglavi kot najstarejše društvo, ki je
ostalo vedno zvesto tradicijam in svo-
jemu geslu:

»Biti slovenske krvi.
Bodi Slovenec ponos!
je ostal, kljub silnim viharjem, ne-
upogljiv in neizprosno, k čemur mu
je pripomočnik vsikdar železna disci-
plina. Ne zahteva napadi in lističa
zvižanca opozicijancev in tudi ne
kruto nasilstvo buržoazstva in od nje-
ga teroriziranega zagrozenega gra-
škega meščanstva, ga ni ugonobilo.
Ponosno je iz vseh bojev dvignil Trigla-
v svojo glavo in značonosno je zaplapolal
njegov prapor. Dne 19. svečana t. l. se
zberajo bivši in sedanjí Triglavani v
Ljubljani in vsak naroden Slovenec ima
priložnost in tudi dolžnost, da se prepiča,
kako obilen je sad neumnega 35letnega
dela in koliko neustrašnih, kameni-
tih značajeve je poslal ravno »Trigla-
ve« trpečemu narodu na pomoč.
Poleg svoločnih vzor - mož bode sta-
la, pod triglavansko zastavo, krepka
četa, zapriseženih, hrabrih bojevni-
kov za ideje triglavanske in navdaše-
na za vse, kar more naš narod povz-
digniti na višjo stopnjo prosveta.
Starim se bode radosti rosilo oko, vi-
deč med seboj jekleno disciplino mlade-
ničev za svoje lastne ideale; nam
mladim pa bode ponosno igralo srce,
da se borimo za naša zaslužna sta-
rešin in utrjeni se vrnemo z osveže-
nimi silami znova na delo. Vsi skupaj
pa Vam že danes lahko obljubimo,
da Vam bomo nudili odkritosrčna
narodna sreča, iz katerih bode odme-
vala naša himna:

Cuj nas Slovenija,
Cuj »Triglave« nas Ti.
Da z dušo in srcem
Slovenci smo mi!
Na svidenje torej vsi poštteni na-
rodniki, da v odkritosrčni zabavi
ojačimo tisto vez
Ki spaja srca naša, našo kri,
Ki nas ovija, veže, druži nam moči.

Lovski ples. Predpriprava za
»Lovski ples« so končane. Dekoraci-
jski odsek, ki je že izgotovil vse na-
črte, nam pripravlja posebno prese-
nečenje. Gorenji prostori »Narodna-
ga doma« bodo namreč spremenjeni
1. februarja v bajen lovski gaj. Odlo-
čilni činitelji, žene in hčerke naših
lovcev so že marljivo na delu ter po-
skrbe s svojo znano poštvalnostjo,
da se izvrši ta prvi korak slovenskih
lovcev v domače, družabne življenje
kar najlepše. Ni čuda, da se pričakuje
v vseh — tudi nelovskih krogih, v
mestu in na deželi, z nekako nestrip-
nostjo tega gotovo k eni izmed naj-
krasnejših prireditve letošnjega
predpusta spadajočega plesa. Da bo
pa zabava res domača, neprisiljena,
je nam že zadosten porok vsa velika
družina naših lovcev, ki se zbere ta
večer na »Lovskem plesu« nele iz
Kranjske temveč tudi iz Primorja in
Stajerskega. Kaj bo vse nudila ta
prva lovska zabava, ne moremo po-
pisati, rečemo lahko le-to, da bo vsa-
komur žal, kdor ne pride gledat, ka-
ko se zabavajo lovci ob zaključku ta-
ko dobro uspele lovske sezone kot je
bila minula.

Kočevskega Sokola občni zbor se
je vršil pretečno nedeljo v prostorih
Kočevske posojilnice, ob obliki ude-
ležbi Sokolov. Izvolil se je razen dveh
odbornikov stari odbor. Zastopana je
bila S. S. Z. po njenem tajniku bratu
Bogomilu Kajzelju, ki je ob splošni
pozornosti predaval o Sokolstvu.
Ravno s takim navdušenjem so sledi-
li zborovalci besedam brata prof.
Berceta, tajnika župe Ljubljana I.
Zastopana so pa bila tudi bratska
društva Ribnica in Sodražica. Vsem
zastopnikom oziroma predavateljem
se enkrat: Hvala!

Prvi občni zbor podružnice dru-
štva Zveze jugoslovanskih železničar-
jev v Kranju se je vršil dne 14. janu-
arja t. l. Dnevni red je bil običajen.
Novi odbor se je sestavljal tako-le:
Predsednik tov. Miha Sušnik, pod-
predsednik tov. Miha Sajevec, tajnik
tov. J. Kramaršič, blagajnik tov. J.
Fugina, Odborniki pa so: Tovariši
Logonder, Siler, Mrak, Česen in Zi-
herl. Namestniki: tov. Šumi in Bi-
tenc. Pregledovalci računov: tov.
Uličar in tov. Rataj. Občni zbor je bil
vseskozi živahen in zanimiv, novi od-
bor pa bo dalje deloval v korist in
prospeh mlade podružnice.

»Sokola« v Radečah ima dne 29.
t. m. ob 3. popoldne v dvorani g. E.
Gmeinerja svoj redni občni zbor. V
slučaju, da ob določenem času ni na-
vzočno zadostno število članov, vršil
se bo občni zbor pol ure pozneje, ne
glede na število došlih udov.

Zahvala. Podpisano gasilno dru-
štvo izreka najsrčnejšo zahvalo vsem
blagim darovalcem, ki so nam po-
mogli bodisi s krasnimi darili za sre-
čolov — bodisi s preplačili na vstopni-
nini v društveno koristi prirejene ve-
selice. Vsem našim dobrotnikom:
Presrečna hvala in živio! — Prosto-
voljno gasilno društvo Radeče na Go-
renjskem, dne 18. prosinca 1911.
And. Kerštain, načelnik. A. Zup-
pančič, tajnik.

»Sokol« v Logatcu ima svoj obč-
ni zbor v nedeljo 22. t. m. ob 4. po-
poldne v prostorih g. Ivana Riharja
v Gor. Logatcu.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče.
Jutri, v soboto se igra prvič senzacij-
onalna angleška noviteta, duhovite-
ga humorista Jeroma K. Jeroma ve-
lezabavna dramatska legenda »Tu-
jee«, ki nastopa v njej. Spasitelj med
modernimi ljudmi ter izvršuje ču-
dežne izpremembe njihovih sre in
značajev. Vloga ge. Bukšekove, ki
leži težko bolna v deželni bolnišnici,
je prevzela gospodična Vera Danilo-
va. (Predstava se vrši za nepar-abo-
nente). — V nedeljo popoldne ob 3.
se igra veleznimiva ljudska igra
»Mati Skrb« (izven abonementa;
za lože par) z gđ. Wintrovo, go. Da-
nilovo, gđ. Šetfilovo, g. Verovškom
in g. Skrbniškom v glavnih vlogah;
zvečer zadnjič v sezoni (kot večerna
predstava) vlepiljubljana vojaška
opereta »Jesenski manever« (za par)
pri znižanih cenah. — V torko prvič
velika nova opereta »Baron Trenke«.
Srečka Albinija z mnogimi plesi in v
novih kostumih.

Jerome K. Jerome: Tujec. Mese-
ca marca l. 1910. je dosegla dramatska
legenda duhovitega angleškega
humorista Jeroma K. Jeroma na Du-
naju svojo prvo vpriporitev v nem-
škem jeziku; to originalno legendo so
sprejeli dunajski kritiki in dunajsko
občinstvo z uprav izrednim odobra-
vanjem, in vsi listi so prinášali dolge
navdušene študije. V Londonu, v
Newyorku in drugod pa so igrali le-
gendo dolge mesece večer za večerom,
ponekje kar 500krat zapored, ter je
bil »Tujec« dve leti senzacija vseh
angleških gledališč. Med slovenskimi
gledališči je slovensko gledališče
prvo, ki vpripori to legendo; toda ne
udajamo se nikakim iluzijam, da bi se
to dejstvo registrovalo pri nas kjer-
koli s toplejšim tonom ter da bi bil
sprejem »Tujca« s strani naše publike
zato vsaj za piclo stopnjo toplejši, ka-

kor je bil sprejem drugih znamenitih
ali vsaj veleznimivih novitet. Apati-
ja do dramske umetnosti je dosegla
tudi pri nas svoj višek, čeprav se ra-
vnateljstvo slovenskega gledališča, ve-
čina dramskega osebja in tudi kriti-
ka naših dnevnikov z vso resnobo in
z vsem naporom trudi, da bi se vzbui-
dilo vsaj častno zanimanje za najlep-
šo vejo dramske umetnosti: za
dramo. Onim redkim vrstam poslu-
šalcev, ki so si ohranili v današnji
blazirani in prenasčeni, čustva in
idealizma toli strašno ubožni dobi še
smisel za poezijo in umetnost, pa naj
veljajo sledeča pojasnila: Drama
»Tujec« ima naslov »legenda izza da-
nšnjih dni«, t. j. sujet je iz moderne
dobe, a v sredi dejanja stoji sam
Kristus, simbol ljubezni, plemenito-
sti.

Glas iz občinstva. Naprošeni smo
od »par« - abonenta slovenskega gle-
dališča objaviti sledečo pritožbo do
gledališkega ravateljstva. Pred ka-
kima dvema mesecema je bilo citati
v tem listu od strani »nepar«-abonen-
tov pritožbo, da so protežirani »par«-
abonenti, ker odpadejo vse premijere
le na »par«. Pritožba ni bila neopra-
vičena, kar kot »par«-abonent resni-
ci na ljubo rad priznam. Gotovo nih-
če ne mara, da bi bila ta ali ona po-
lovica abonentov na boljšem, zahte-
vamo vsi le, da ravnateljstvo pravič-
no deli na desno in levo! Odkar so se
»nepar«-abonenti pritožili, smo pa
zopet »par«-abonenti na slabšem. Ni-
t ene premijere nam od tedaj ravnat-
eljstvo ni dalo! Mislim, da bi bilo
najpravičnejše, ako bi se »par«- in
»nepar« normalno vrstili. Ako dobe
eno premijero »nepar«-abonenti pa
naj pade prihodnja novost zopet na
»par«. Jutri v soboto je na primer
zopet primjerja seveda po praksi za-
dnjih dveh mesecev za »nepar«, ako-
ravno je bila včeraj tudi »nepar«
predstava. Na »nepar« torej odpadeti
tu zaporedoma dve predstavi, če tudi
bi jutri pravilno morala biti »par«
predstava. Tudi bi bilo treba skrbeti,
da bi vsako delo, ki se proizvajala si-
šalji oziroma videli »par« in »nepar«-
abonenti. »Mati Skrb« na primer so
imeli prvič »nepar«-abonenti, v dru-
gič se pa daje že v nedeljo kot popo-
ldanska predstava. Torej »par« abo-
nenti sploh te igre ne bodo videli, ker
so popoldanske predstave iz abonne-
mana in se igra, ki se je proizvajala
že popoldne navadno več zvečer ne
daje. »Par« - a b o n e n t.

Znanstveni odsek »Matice Slo-
venske« bo imel sejo v ponedeljek,
dne 23. januarja ob 6. uri zvečer. Na
dnevni redu bo razgovor o pripra-
vah za Jugoslovansko Enciklopedijo.
P. n. gg. člani oziroma sotrudniki naj
blagovolijo dotle pripraviti svoja
noročila.

Razgled po slovanskem svetu.

— Za ustanovitev poljskih šol v
varšavski guberniji je zapustil vse
svoje premoženje v znesku 300.000
rubljev bivši poljski poslanec v ruski
gospodarstveni dumi, Mavricij
Kožuhovski, ki je meseca novembra
umrl v Kijevu.

— Tehnična visoka šola za Žide
na Ruskem bo ustanovljena v Vilni
na stroške petrogradskih židovskih
bogatašev. Tehnika bo imela štiri od-
delke: obrtno in gospodarsko, meha-
niško, elektrotehniško in stavbno.
Tehnika bo otvorena meseca sep-
tembra t. l. V njo bo sprva sprejetih
kaki 200 do 300 gojencev.

— Predavanje o kiparju Mešt-
roviču. Društvo »Slovenski Jug« pri-
redi te dni v Belgradu javno preda-
vanje o hrvaškem kiparju Ivanu
Meštroviciu in o njegovem načrtu za
Vidovdanski hram. Predavanje bo
imel Dimitrij Mitrinović, književnik
iz Zagreba. Predavanje bodo pojas-
njevale skiptične slike Meštrovic-
vih najznamenitejših umotvorov.

— Slovensko - bolgarski večer.
V torko smo dobili iz Sofije to-le
brzojavko: Sestali smo se in prire-
dili prvi slovensko-bolgarski večer.
Na prireditvi se spominjamo dragih
slovanskih bratov ob vznožju Trigla-
va ter kličemo: Živeli Slovenci!
Pejev, Ikonov, Kirov, Gančev,
Petkov, Gerasimov, Kutinčev, An-
gelov.

— Sokolski dom v Varni. Bol-
garsko sokolsko društvo »Junak« v
Varni si je zgradilo svoj lastni dom.
Otvorili so ga z veliko slovesnostjo
na pravoslavno novo leto dne 14. ja-
nuarja.

— Jubilej češkega časnikarja.
Te dni slavi urednik in izdajatelj
»Našich Hlasů«, g. Josip Miškovský
v Českem Brodu 30letnico svojega
časnikarskega delovanja in 30letnico
svojega lista. Jubilar zavzema med
uredniki čeških listov vevlegledno
mesto ter uživa med svojimi tovariši
splošno spoštovanje in uvaževanje.
Miškovský je predsednik »Jednote
českých novinářů« ter večletni bla-
gajnik »Veslovanske časnikarske
zveze«. Stanovskemu tovarišu, vrlu-
mu delavcu na kulturnem in politič-
nem polju naše čestitke!

— Srbski kralj potuje v Rim
preko Reke, oziroma Št. Petra. Srbski
kralj Peter odpotuje na obisk ita-
lijanskemu kraljevskemu dvoru v
ponedeljek 13. februarja. Po določe-
nem programu se pelje preko Za-
greba na Reko. V slučaju ugodnega
vremena se od tu odpelje po morju
naravnost v Jakin. Ako pa bi bilo
vreme slabo, bo kralj Peter potoval
preko Št. Petra na Krasu, Nabrežine
in Krmini v Benetke in od tu v Rim.
Srbski kralj bo potoval preko Av-
stro-Ogrske v najstrožjem inkognitu.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim
sodiščem.

Zalitev. Anton Piatar, posestnik
v Stranski vasi, je nedavno prodal
Rudolfu Cudermanu nek motor. Po-
godila sta se za 360 goldinarjev. Po-
zneje je Cuderman res prenesel Piatarju
denar, a ne 360 goldinarjev, temveč
360 K. Piatar je zahteval 360
goldinarjev in ne kron, o čemur pa
Cuderman ni hotel nič vedeti. To je
Piatar tako razburilo, da je rekel
Cudermanu: »Lump, goljuf!« V sled
tega ga je Cuderman tožil. Pri toza-
devni razpravi dne 18. t. m. je bil
Piatar obsojen na 10 K globe.

Zopet žaljenje časti. Ljudje ima-
jo menda pri sedenji draginji res vsi
preveč denarja, da se venomer toža-
rijo in sicer največ za prazen nič. Se-
veda se kmalu najde, ako se to hoče,
dlaka v jajcu, če se ima ravno namen
nasprotnika spraviti na zatožno klop.
Tako je neki S. tožil N. M.—a, da ga
je ta očito razžalil. Pred sodnikom
sta se, predno se je začela razprava
poravnala, kar bi bila seveda lahko
storila tudi prej, sama med sabo,
brez posredovanja sodnje. Razlika je
le ta, da so sedaj stroški narasli in
jih mora plačati toženec, od česar pa
tudi tožitelj nima nikakega dobička.

Drug slučaj. Nedavno je kotlar
H. razžalil gostilničarja M. in ga tudi
malo sunil. Ta ga je seveda takoj na-
znanil sodnji in H. je bil pri tukaj-
njem okrajni sodnji obsojen na 19 K
globe. Bolje bi bilo za oba, da bi se
bila poravnala in bi se globa raje po-
bavila v boljši namen, kakor pa da
nima nobeden nikakega dobička od
tega.

Razne stvari.

* Rodbinska tragedija. Iz Dra-
dan se poroča, da je usmrtil ključav-
ničarski mojster John v Saalfeldu,
ker so mu zarubili vse, iz obupa nad
svojo bedo, s truplom svoje štiri
otroke, svojo ženo in samega sebe.

* Eksplozija na vojni ladji. Na
ameriški vojni ladji »Delaware« se
je pripetila pred Norfolkom eksplo-
zija, ki je napravila mnogo škode in
ubila 8 mož, več jih pa ranila.

* Sumarično. Sledeča ženitna po-
nudba je stala pred dnevi v nekem
ameriškem časopisu. 26letna Ameri-
čanka, ki je prevozila z avtomobilom
30.000 km in ima ravno toliko dolar-
jev premoženja se hoče omožiti.

* Za od potresa prizadete v Tur-
kestanu. V Petrogradu se je sestavil
dobrodelni komite, ki si je nadejal
nalogo po potresu prizadetim prebi-
valcem v Turkestanu priskočiti na
pomoč. Predsednica tega komiteja je
earica, ki je iz svojih sredstev daro-
vala 10.000 rubljev. Car je poklonil
komiteju v isto svrhu 50.000 rubljev
in odredil nabiranje prispevkov po
vseh Rusiji.

* Kuga v Mandžuriji. Iz Charbi-
na se poroča, da kuga strahovito raz-
saja po Mandžuriji. V enem samem
mestu je pomrlo za kugo nad 2000
oseb. V Charbinu samem je bilo v
zadnjih 24 urah priglasi 10 novih
slučajev, 9 oseb pa je umrlo. Po opu-
zovalnicah je razdeljenih 1709 oseb,
med njimi 22 evropejcev. Od početka
epidemije pa do včeraj je bilo pokop-
anih 408 za kugo umrlih ljudi.

* Spekulant in goljuf. V torko se
je zagovarjal pred dunajsko poroto
zaradi goljufije davčni pristav Frane
Stiedronski, ki je hotel dobiti silevito
kopališče Buseh za 40.000 K. O pro-
daji tega kopališča je izvedel v ura-
du in ponaredil potem sek nekoga
Dunajčana z imenom Schul, na ka-
terege mu je davčni blagajnik XVI.
okraja na Dunaju tudi brez obeta-
vljanja izplačal 40.000 K, ki jih je iz-
dal potem za nakup kopališča, kate-
ro je prodala hranilnica v Linu po-
tom prisilne dražbe. Stiedronski je
priznal goljufijo in je bil obsojen na
3 leta težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 20. januarja. V današnji
seji poslanske zbornice je govoril kot
prvi govornik novi finančni mini-
ster dr. Robert Maier, ki je poročal o
državnem proračunu ter govoril ves
čas zelo rezervirano in ponižno, po-
udarjajoč, da naj zbornica upošteva
njegovo neizkušnost in neizvežha-
nost v vprašanih proračuna. Dotak-

nil se je v svojem govoru dveh veli-
kih vprašanj in sicer reforme držav-
nih železnic in finančne reforme. Ker
vredne predloge, ki jih je predložil
njegov prednik niso bile od poslanske
zbornice odobrene, bo predložil on
poslanski zbornici nove predloge.
Koncem svojega govora opozarja
hišo na potrebo skrajne varčnosti v
vseh panogah. — Za finančnim mi-
nistrom je govoril kot drugi govor-
nik krščanski socijalec Miklas, za
njim pa vsenemec Malik, ki je 2 uri
prekričal pred prazno zbornico.

»Slovenska Enota«.

Dunaj, 20. januarja. Vprašanje
reorganizacije »Slovenske Enot« ni
preveč ugodno. Slovenski klerikali
se kažejo vedno bolj ostre nasproti-
ke take reorganizacije, in jasno se
kaže, da se hočejo odkrižati vsake,
tudi najmanjše kontrole od strani
drugih Slovanov. Današnja »Neue
Freie Presse« lancira od klerikalne
strani v svet poročilo o situaciji, da
se nagibajo mnenja v »Slovenskem
klubu« vedno bolj na dr. Krekovo
stran in da se celo dr. Šusteršič
kot načelnik izrekel za Krekovo iz-
vajanja.

Enotni češki klub.

Dunaj, 20. januarja. Enotni če-
ški klub ima danes sejo, v kateri se
bo sklepalo o njegovi reorganizaciji
v tem smislu, da bo mogoče tudi
Kramaru vstopiti v vodstvo kluba.
Če se izreče o plenum kluba za tako
reorganizacijo, potem pride Kramar
kot podpredsednik v vodstvo kluba.

Uradne ure pri tržaških sodnih.

Dunaj, 20. januarja. Poslanec
Mandić je vložil na vlado od Slove-
cev, Hrvatov in Italijanov podpisano
interpelacijo, združeno s protestom
proti preložitvi uradnih ur pri trža-
ških sodnih. Uradne ure tržaških
sodišč so bile do sedaj od 8.—3., sedaj
pa naj se prelože tako, da bodo ura-
dne ure od 8. do 12. in od 3. do 7. V
interpelaciji se poudarja, da bi taka
preložitve uradnih ur občutno ško-
dovala tržaškemu trgovstvu in obrt-
ništvu ter zahteva v tem oziru reme-
dure.

Mornarica in armada.

Budimpešta, 20. januarja. V de-
legacijah 30. t. m. bo poročal avstrijski
sko - ogrski admiral in poveljnik
mornarice grof Montecuccoli o mor-
nariškem programu ter o potrebni-
nah vojne mornarice, ki so tako veli-
ke, da mora zahtevati za vojno mor-
narico kredita 312.600.000 K, kateri
kredit naj se razdeli počenši z letom
1912 na štiri letne obroke. Redne vo-
jaške potrebe za armado so se zviša-
le napram lanskoletnim potrebšči-
nam za celih 39.000.000 K.

Uspeh srbske opere.

Belgrad, 20. januarja. Snoči se je
tu prvič vpriporila nova Bajčeva
opera »Knez Ivo«. Opera dvorana
je bila prenapolnjena najodličnejše-
ga občinstva. Opera je nad vse pri-
čakovanje krasno uspeła.

Pred vojno?

Atene, 20. januarja. V Jemenu
je izbruhnila vstaja. Ondotni Imam
propoveduje sveto vojno proti Tur-
kom. Brzojavne zveze so pretrgane.
Turčija se pripravlja mrzlično na
vojno ekspedicijo.

Vojaški kazenski proces.

Budimpešta, 20. januarja. Danes
se je vršil tu ministrski svet, po ka-
terem se je napotil ministrski pred-
sednik Khuen z justičnim in honved-
nim ministrom na Dunaj, kjer bodo
imeli ti ministri jutri skupno konfe-
renco z avstrijskima ministroma gle-
de reforme vojaškega kazenskega
procesa. Upa se, da bodo posvetova-
nja jutri končana in bo vojaški ka-
zenski proces vendar že enkrat
urejen.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

Št. 79. (Nepar). Društ. predst. 2033

V soboto, 21. januarja 1911.

Najnovejša senzacija angleško-ameriških gledališč.

V Londonu 500 krat zapored igrano.

Noviteta! Prvič: Noviteta!

TUJEC.

(THE PASSING OF THE THIRD

FLOOR BACK.)

Dandanašnja legenda s prologom, igro in

epilogom. — Spisal Jerome K. Jerome.

— Poslovenil Eibin Kristan. — Režiser

Hinko Nučič.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Zatetek ob 7.8. uri. Konec ob 10.

Prihodnji predstavi hosta v nedeljo, 22. januarja.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. januarja 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911. . . . za 50 kg 11 21

» » oktober 1911. . . . za 50 kg 10 64

Rž za april 1911. . . . za 50 kg 5 64

Koruz za maj 1911. . . . za 50 kg 5 67

Oves za april 1911. . . . za 50 kg 8 66

Kafa

Mimo.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 20. januarja 1911.

Stavka	Dinar	Šiling
4% majevna renta	93.15	93.35
4 1/2% srebrna renta	97.15	97.35
4% avstr. krona renta	98	98.20
4% ogr.	92.05	92.25
4% kranjsko deželno posojilo	96	96.50
4% k. o. češke dež. banke	94.25	95.25
Srednje.		
Srednje iz 1. 1880 1/2	213	219
" " 1884	309	315
" " tiske	156	162
" " zemeljske 1. izdaje	297.50	303.50
" " II.	292	298
" " ogrske hipotečne	255.50	261.50
" " dun. komunalne	533	543
" " avstr. kreditne	533	543
" " ljubljanske	93	99
" " avstr. rdeč. križa	94.50	100.50
" " ogr.	64.50	70.0
" " bazilika	42	46
" " turške	262	265
Delnice.		
Ljubljanske kreditne banke	475	485
Avstr. kreditnega zavoda	679	680
Dunajske bančne družbe	558.50	559.50
Južne železnice	115.50	116.50
Državne železnice	750	751
Alpine-Montan	767.50	768.50
Češke sladkorne družbe	267	268.50
Zivnostenske banke	282	284
Valute.		
Cekini	11.37	11.40
Marke	117.37	117.57
Franki	95.7	95.17
Lire	94.60	94.80
Rubliji	253.50	254.50

I K O Najboljša ura sedanosti:

zlo, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna ur v Švicl.

Tovariška varnostna znanost

I K O

Meteorološko poročilo.

Vidna rad merjem 386.2. Srednji zračni tlak 738.9 mm

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
19.	2. pop.	742.0	-0.1	sr. jzah.	sk. oblak.
"	9. zv.	742.7	-3.8	sl. jug	jasno
20.	7. zj.	743.9	-7.3	sl. szah.	megleno

Srednja večerajšnja temperatura -4.4, norm. -2.4. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Lep lokal

za trgovino se odda s 1. svečanom zraven trgovine Janko Česnika, .i. Li. garjeve ulice v Ljubljani. .i. Netančen je se pozive tam. 170

Sprejme se učenec

vešč slovenskega in nemškega jezika, v starosti od 15—16 let za fotografsko obrt pri Ivanu Tischlerju, fotografa na Vrhniki. 250

Sprejemem koncipijenta.

Vstop 1. marca 1911 ali pozneje. Plača po d. govoru. Dr. Horv. t. odvetnik v Pljuju.

V službo

zeli vstopiti mladenič, star 22 let, rezervni častnik

absolvent trgovske šole

vešč poleg slovenske in nemščine tudi laščine in hrvaščine, ki je že deloval v pisarni, spreten korespondent in bilancir, tudi kot samostojen delavec, v kako banko, posojilnico ali večje trgovsko podjetje. Nastop takoj! Tozadevne ponudbe pod »Vestralnost« na uprav. »Slov. Naroda« 261

Št. 166.

Razpis.

Podpisano županstvo razpisuje vsled odloka deželnega odbora v Ljubljani z dne 17. t. m. št. 759

javno ustno zmanjševalno dražbo
za prevzem podiranja hiši št. 198 v Idriji prizidane kleti na sredo 25. januarja 1911 ob 10. dopoldne na licu mesta.

Prevzemnik mora stavbo podreti v teku osmih dni in spraviti stavbno gradivo na določen prostor poleg hiše št. 198 v Idriji. Prevzemnik se mora zavezati, da bo klet podiral tako, da ne bo s tem oškodovan stavbni stan hiše št. 198, na katero je naslonjena predmetna klet.

Mestno županstvo v Idriji,

dne 19. januarja 1911.

Župan: Josip Šepetavec l. r.

Stevilo naročnikov

Planinšek^{ov} praženo kavo
narašča od dne do dne.

Nad tisoč gospodinj jo kupuje.
Velecenjena gosoa!

Ne ooustite je tudi v Vašem gospodinjstvu vpeljati:

Planinškova pražena kava

ne potrebuje nikakih pripomočil, kdor jo enkrat kupi, jo zahteva vedno!

Dobi se le v pražarni; vogal Dunajska cesta-Sodnijska ulica in v specerijski trgovini: Dunajska cesta 6.

3816

Ustanovljena leta 1882.

Rezervni zaklad Stanje hranilnih vlog
nad pol milijona kron. dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrovana zadruga ljubljanske okolice
z neodrejenim zavezom

registrovana zadruga
z neodrejenim zavezom

Telefon št. 185 interurban.

Račun:
pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Eskomptuje
trgovske menice.

Upravno premoženje v letu 1910
K 20,500.000—

Denarni promet v letu 1910
K 100,000.000.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dneva dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 48,812.797— — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,356.860—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa poljasnila daje: čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Tržaška uvozna firma za čaj išče na Kranjskem predobro uvedenega

zastopnika.

Prijazne ponudbe pod „284“ na upravništvo »Slov. Naroda«.

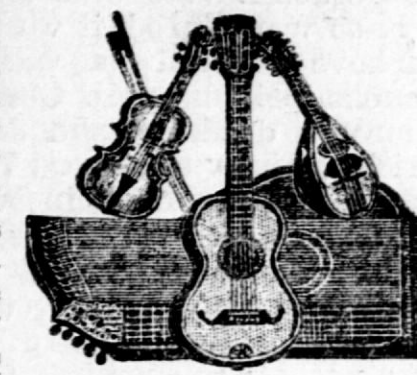
C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“
LJUBLJANA **ALFONZ BREZNIK** LJUBLJANA

Kongresni trg št. 13.

Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev

Velikanska zaloga **vsega glasb. orodja**, kakor: violini, citer, kitar, tamburic, harmonik, klarinet itd., najboljše strun (tudi Weicheld) ter muzikalij. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez zadatja, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti se vsiljivemu „poletnu“ ter si na najugodnejši način odplačevanja nabaviti instrumente **prve vrste**. Dvorna firma klavirjev Czapska, Hötzl & Heitzmann, Stelzhammer in Köstler ter

Körögel in Maaborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imajo le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najv. zalogi in izbiri. 10 letno pismeno jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se najugodnejše jemljejo v zameno.

Najnižja izposojevalnica.

Opr. Št. Nc V 11/11.

Dražbeni oklic.

Po javni dražbi in iz proste roke se bode prodalo dne 27. in 28. januarja 1911 ob 9. uri dopoldne v Ljubljani, v skladišču Tomanova ulica; v pisarni Trdinova ulica št. 3; v skladiščih pri Perhavcu in pri Anžoku v Sp. Šiški in sicer razne moke, otrobi, vreče, sodi, razno orodje, steklenice, 1 pišalni stroj, električne svetilke, trgovske knjige „Journal“, papirni material, razna sobna, pisarniška in skladiščna oprava, dvigala, tehtnice, ročni voziček itd.

Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek V

dne 14. januarja 1911.

Proda se iz proste roke radi bolezni

hiša

z gostilno in vrtom

ob glavni cesti v mestu. Naslov pov. uprav. »Slov. Naroda.« 286

Zaradi smrti trgovca se takoj odda dobro založena in dobro idoča

trgovina

s papirjem, galanterijo in šolskimi potrebščinami

na velikem trgu, z zelo živahnim prometom v središču Ljubljane

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«

Zimsko blago vseh vrst, kožuvin in galoše prodaja po zelo znižanih cenah.

O. Jezeršek

Mestni trg št. 24.

Priporoča tudi veliko izbiro perila in modnega blaga za dame in gospode.